

БАТЛАВ.
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН ХҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ


З.БАТБАЯР
2024 оны 09 сарын 02 өдөр

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН ТӨГРӨГ СУМЫН ТӨВИЙН ХҮН АМЫН
УС ХАНГАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРИЙГ ТОГТООХ ГАЗРЫН ДООРХ УСНЫ
ЭРЭЛ-ХАЙГУУЛЫН СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ДААЛГАВАР

Судалгааны үе шат:	Газрын доорх усны эрэл-хайгуулын ажил.
Судалгаа явуулах хугацаа:	Шалгарч гэрээ байгуулснаас хойш 2024 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдөр хүртэл. <i>/Тайланг хүлээлгэн өгөх хугацаагаар тооцов. Үр дүнгийн тайланг Усны нөөцийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн батлуулж, Улсын усны мэдээллийн санд хүлээлгэн өгнө/</i>
Судалгааны талбайн нэр:	Говь-Алтай аймгийн Төгрөг сумын төв
Судалгааны талбайн солбицол:	Сумын төвөөс 2-3 км радиуст, шаардлагатай тохиолдолд захиалагч байгууллагатай зөвшилцсөний үндсэн дээр талбайг өөрчлөх боломжтой.
Хуудас:	5
Ажлын код:	2024.471.03
Хөрөнгө оруулалтын үүсвэр:	эх “Усны нөөц, нуур, гол мөрний менежмент” хөтөлбөрийн зардлаас. 600,000,000 /зургаан зуун сая/ төгрөг.
Захиалагч байгууллага:	Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газар

1. Ажлын даалгавар өгөх үндэслэл:	<p>- Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2024 оны А/47 дугаар тушаалаар батлагдсан Усны нөөц, нуур, гол мөрний менежмент хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны 1 дэх заалт;</p> <p>-“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны зорилт 6.3-ын 6.3.13 дахь заалт;</p> <p>-Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 6.3.3 дахь заалт;</p> <p>-Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 5.1.3.1 дэх заалт;</p>
-----------------------------------	--

<p>2. Ажлын зорилго, гарах үр дүн:</p>	<p>Сумын төвийн хүн амыг усны найдвартай, баталгаат шинэ эх үүсвэрээр хангах;</p> <p>-Улс, орон нутгийн хөгжлийн төлөвлөлттэй уялдуулан хүн амыг ус хангамжийн эх үүсвэрийн зориулалтаар эрэл-хайгуулын ажлыг гүйцэтгэж, унд ахуйн усны чанар найрлагад нийцсэн усны нөөцийг тогтоох;</p> <p>-Сумын төвийн ус хангамжийн хэрэгцээг хангаж чадахуйц газрын доорх усны эх үүсвэрийг илрүүлэн тогтоож, ашиглах боломжит нөөцийг үйлдвэрлэлийн зохих зэргээр үнэлж тодорхойлон олборлолтод бэлтгэсэн байна;</p> <p>-Хүн амын унд ахуйн ус хангамжийн зориулалттай гидрогеологийн эрэл-хайгуулын ажлыг хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа арга зүй, аргачлалын дагуу явуулж, сумын төвийн ус хангамжийн хэтийн төлөвлөлтийн шаардлагад нийцүүлнэ;</p> <p>-Судалгааны талбайд гадаргын усны ашиглах боломжит нөөцийг судалж оруулсан байна;</p> <p>-Усны чанар найрлага нь хүн амын унд, ахуйн ус хангамжид ашиглах боломжтой эсэхэд дүгнэлт гаргасан байна;</p> <p>-Хүн амын ундны усны чанарын MNS 0900:2018 стандартын шаардлага хангасан газрын доорх усны эх үүсвэрийг тогтоосон талбайд ус хангамжийн зориулалттайгаар ашиглах инженерийн хийцтэй 2-оос доошгүй цооногийг технологийн дагуу өрөмдөж, ундны усанд тохирсон зэвэрдэггүй ган шүүрийн яндангаар тоноглон, ашиглалтад бэлтгэсэн байна;</p> <p>-Ирээдүйн ус авах байгууламжийн бүдүүвчийг оновчтой хувилбараар сонгож, түүний ашиглалтын үйл ажиллагааны горимын талаар мэргэжлийн заавар зөвлөмж өгсөн байна;</p> <p>-Ундны усны ус хангамжийн эх үүсвэрийг хомсдох, бохирдохоос хамгаалах санал, зөвлөмж боловсруулах, усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрт энгийн хамгаалалтын бүс, эрүүл ахуйн бүсийн заагийг мэргэжлийн байгууллага тогтоосон байна;</p> <p>-Унд ахуйн ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн болон энгийн хамгаалалтын бүсийн хил заагийг тогтоосон зураг хийж, дэглэмийг мөрдүүлэх талаарх зөвлөмж гаргаж, усаар хангагч байгууллага болон Хүйсийн говь цэцэг нуурын сав газрын захиргаанд хүлээлгэн өгсөн байна;</p> <p>-Газрын доорх усны ордын тэжээгдлийн мужийн хил заагийг тодорхойлсон зураг гаргасан байна.</p>
---	--

<p>3. Судалгааны ажлын хөтөлбөр</p>	<p>Гидрогеологийн эрэл хайгуулын судалгааны ажлын хүрээнд зайлшгүй болон нэмэлтээр хийж гүйцэтгэх ажлууд:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Геологи-гидрогеологийн талбайн маршрут, ажиглалт, уст цэгийн бүртгэл, тооллого; -Талбайн геофизик, цооногийн каротажийн хэмжилт судалгаа; -Гидрогеологийн өрөмдлөг; -Шавхалт, туршилтын ажлууд; -Гидрохимийн дээжлэлт; -Горимын ажиглалт; -Лабораторийн шинжилгээ; -Топо-геодезийн холболтын ажил; -Суурин боловсруулалт; -Тайланг хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгөх;
<p>4. Судалгааны ажлын арга зүй, аргачлал, дараалал</p>	<p><u>Хээрийн ажлын бэлтгэл:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Газрын доорх усны эрэл-хайгуулын ажлыг явуулах төсөл, төсөв зохиох, техник хэрэгсэл, хүн хүчийг бэлтгэх; -Тухайн бүс нутгийн хэмжээнд өмнө хийгдсэн ижил төстэй геологи-гидрогеологийн судалгааны материалтай нэг бүрчлэн танилцаж, зохих боловсруулалт хийж, цаашид явуулах судалгааны ажлын аргазүй аргачлалыг нарийвчлан боловсруулах; -Сумын төвийн усан хангамжийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэхийн тулд өмнө хийгдсэн судалгааны ажлын мэдээллийг цуглуулан боловсруулалт хийж, агаар сансрын зураг ашиглан, хэрэглэгчдэд хамгийн ойр, усны өсөн нэмэгдэх хэрэгцээг хангах газрын доорх усны хуримтлал бүхий талбайг сонгож дүн шинжилгээ хийх. <p><u>Хээрийн судалгааны үе:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Эрэл-хайгуулын судалгааны дэвсгэр талбайн хүрээнд геологи-гидрогеологийн маршрут-ажиглалт, уст цэгийн бүртгэлийг явуулж, геоморфологи, структур-тектоникийн байдал геологийн тогтоц, гидрогеологийн байгалийн суурь нөхцөлтэй газар дээр нь нарийвчлан танилцах; -Газрын гадаргуугийн орчин үеийн хотгор, гүдгэрийн дүрс зүйн холбогдох хэмжилт, шаардлагатай бичиглэл, баримтжуулалтыг хийх; -Анхан шатны мэдээлэл, баримтыг цуглуулан, агаар сансрын зурагт тайлал, боловсруулалтыг хийж гидрогеологийн эрлийн шалгуур, шинж тэмдгийг илрүүлэн цаашдын судалгаандаа ашиглах;

-Геофизикийн талбайн судалгааг зохих арга аргачлалын дагуу явуулж, газрын доорх усны байгалийн нөөцийн хуримтлал, бөөгнөрөл байж болох тодорхой цэг, усжсан бүсийг тогтоох;

-Судалгааны талбайн геологийн тогтоц, гидрогеологийн нөхцөлийг иж бүрэн үнэлж, ус хэрэглэгчид хамгийн ойр байх өндөр усжилттай, газрын доорх усны хуримтлал бүхий талбайг сонгон шинээр өрөмдөх цооногуудын байршлыг төлөвлөх;

-Шавхалтын ажлыг түвшний бууралт, сэргэлтийн хэмжилтийн өгөгдлүүдийг автомат болон цахилгаан түвшин хэмжигч багажаар хэмжих;

-Гидрогеологийн өрөмдлөг, шавхалт болон гидрохимийн дээжлэлтийн ажлыг зохих арга зүй, аргачлалын дагуу гүйцэтгэж, гарсан үр дүнд онолын тайлал, боловсруулалтыг хийх;

-Эрэл-хайгуулын гидрогеологийн судалгаа явуулж буй талбайд тархсан газрын доорх уснаас гидрохимийн сорьц авч химийн дэлгэрэнгүй болон бичил элементийн шинжилгээг MNS 900:2018 стандартад харьцуулан хийлгэж, үр дүнг харьцуулах, чанар, химийн найрлагад мэргэжлийн үнэлэлт дүгнэлт өгөх;

-Хайгуулын ажлын үр дүнд тогтоосон өндөр усжилттай цооноогоос сонгон ашиглалтад бэлтгэх;

-Усан хангамжийн зориулалттайгаар ашиглах инженерийн хийцтэй цооногуудыг технологийн дагуу өрөмдөх, тоноглох;

-Цооногийн хана, суултын яндангийн хоорондох хоосон орон зайд 5 мм-ийн сайн мөлгөржсөн хайрган шүүр хийх, дээд дөрөвдөгчийн уст үеийг хаах зорилгоор бентенитон түгжээ хийж, түүнээс дээших хоосон орон зайд цементэн бэхэлгээ хийх;

-Усны эх үүсвэр болгон ашиглах цооноогоос бактериологийн сорьц авч MNS 900:2018 стандартад харьцуулан дүгнэлт өгөх;

-Гидрогеологийн өрөмдлөг, шавхалт-туршилт хийгдсэн талбайн нөхөн сэргээлтийг хийж, сумын байгаль орчны асуудал хариуцсан мэргэжилтэнд хүлээлгэн өгч, акт үйлдэх;

-Хээрийн ажлын үед өрөмдлөгийн журнал болон шавхалт туршилтын ажлын анхдагч хээрийн материалуудыг Усны нөөцийн хэлтэст хүлээлгэн өгөх;

Суурин боловсруулалтын үе:

-Гидрогеологийн эрэл-хайгуулын судалгааны ажлын үр дүнгийн тайланг БОНХАЖС-ын 2015 оны А-173 дугаар тушаалаар батлагдсан "Газрын доорх усны нөөцийг хүлээн авах ангилал,

	зэрэглэл"-ийн аргачилсан зааврын дагуу боловсруулж, Усны нөөцийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн батлуулах.
5. Мөрдөх хууль тогтоомж, стандарт, журам, эрх зүйн орчин:	-Усны тухай хууль; -БОНХАЖСайдын 2015 оны А/173 дугаар тушаалаар баталсан Усны эрэл хайгуул хийх ажлын аргачлалыг мөрдөж ажиллах;
6. Тавигдах шаардлага, тусгай нөхцөл:	-Хээрийн ажлын явц, гүйцэтгэл, арга аргачлалыг хянах зорилгоор 1 удаа хөндлөнгийн хяналт хийх зардлыг гүйцэтгэгч хариуцна; -Говь-Алтай аймгийн БОАЖГ, Хүйсийн говь-Цэцэг нуурын сав газрын захиргаа сум орон нутагт ажлаа танилцуулан, тайлагнаж хамтран ажиллана.
7. Үр дүнг тайлагнах	-Гидрогеологийн эрэл-хайгуулын судалгааны ажлын үр дүнгийн тайланг БОНХАЖС-ын 2015 оны А-173 дугаар тушаалаар батлагдсан "Газрын доорх усны нөөцийг хүлээн авах ангилал, зэрэглэл"-ийн аргачилсан зааврын дагуу боловсруулж, Усны нөөцийн зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, тайланг Усны газрын усны мэдээллийн санд хүлээлгэн өгөх.